

Μέγεθος στομάχου
του βρέφους και
θηλασμός από νωρίς

*breast milk
is best*

Θηλασμός κατά τις πρώτες ημέρες

Μέγεθος στομάχου του βρέφους^{1,2}

Μέγεθος κερασιού
5–7 ml

Μέγεθος καρδιού
22–27 ml

Μέγεθος βερίκοκου
45–60 ml

Μέγεθος μεγάλου αυγού
80–150 ml

Παραγόμενη ποσότητα μητρικού γάλακτος

10–50 ml περίπου ανά 24ωρο³⁻⁵.

100–700 ml περίπου ανά 24ωρο³⁻⁴.

400–800 ml περίπου ανά 24ωρο³⁻⁴.

400–1000 ml περίπου ανά 24ωρο³⁻⁴.

Ημέρα 1

Η άμεση σωματική επαφή του βρέφους με τη μητέρα του την πρώτη ώρα μετά τον τοκετό αποτελεί την καλύτερη πρακτική για την ενθάρρυνση του θηλασμού από νωρίς⁶.

Ο συχνός θηλασμός κάθε 2–3 ώρες περίπου ή τουλάχιστον 8 φορές το 24ωρο βοηθά στο “κατέβασμα” του γάλακτος⁶⁻⁸.

Ημέρα 3

Το γάλα “κατεβαίνει” μεταξύ 2ης–5ης ημέρας³⁻⁴. Ο συνεχής και συχνός θηλασμός και η σωματική επαφή βοηθά στην εδραίωση της παραγωγής γάλακτος⁶⁻⁸.

Τα βρέφη χάνουν γύρω στο 5–7% του βάρους που είχαν κατά τον τοκετό, μέσα στις πρώτες 3 ημέρες⁹.

Ημέρα 7

Ο συχνός θηλασμός βοηθά στην αύξηση της παραγωγής γάλακτος, καθώς οι μαστοί αρχίζουν να παράγουν γάλα με βάση τη σχέση προσφοράς και ζήτησης⁶⁻⁸.

Από την 4η ή 5η ημέρα, τα βρέφη θα πρέπει να αρχίσουν να παίρνουν βάρος⁹.

Ημέρα 10–14

Η παραγωγή γάλακτος σταθεροποιείται ανάμεσα στη 2η και την 4η εβδομάδα και διατηρείται σταθερή μέσω του συχνού θηλασμού⁶⁻⁸.

Μέχρι την 10η–14η ημέρα, το βρέφος θα πρέπει να έχει επανέλθει στο βάρος που είχε κατά τον τοκετό⁹.

Πρώτες ημέρες και μικρές ποσότητες

Κατά τις πρώτες λίγες ημέρες μετά τον τοκετό, οι μητέρες παράγουν μικρές αλλά κρίσιμες ποσότητες πρωτογάλακτος. Αυτό το πρώιμο γάλα βρίθεται όχι μόνον ενέργειας, αλλά και πρωτεϊνών, όπως π.χ. αντισωμάτων και άλλων προστατευτικών παραγόντων που βοηθούν στη γρήγορη εκκίνηση του ανοσοποιητικού συστήματος του βρέφους¹⁰.

Κατά τις πρώτες ημέρες, το στομάχι του βρέφους έχει σχετικά μικρή χωρητικότητα¹⁻² και περιορισμένη ικανότητα διαστολής¹¹. Η μικρή ποσότητα πρωτογάλακτος που παράγει η μητέρα είναι σε απόλυτη συμφωνία με τις ανάγκες του βρέφους της³⁻⁵. Αυτό σημαίνει ότι το πρωτόγαλα της μητέρας αρκεί για να γεμίσει το στομάχι του βρέφους της και έτσι δεν απαιτείται μεγάλη ποσότητα παραγωγής γάλακτος κατά τις πρώτες λίγες ημέρες μετά τον τοκετό³⁻⁵. Αντίθετα, είναι σημαντικό να γίνονται συχνοί θηλασμοί⁶⁻⁷.

Μετάβαση σε μεγαλύτερες ποσότητες

Κατά την 3η ημέρα περίπου μετά τον τοκετό, αρχίζει το “κατέβασμα” του γάλακτος. Το γεγονός αυτό προκαλεί ταχεία αύξηση της παραγόμενης ποσότητας γάλακτος, αλλά και της ποσότητας γάλακτος που μπορεί να καταναλώσει το βρέφος³⁻⁴. Κατά τον χρόνο αυτό, το στομάχι του βρέφους μεγαλώνει και χωρά πλέον μεγαλύτερες ποσότητες γάλακτος^{1, 2, 11}. Η παραγωγή γάλακτος θα συνεχίσει να αυξάνεται και θα σταθεροποιηθεί ανάμεσα στην 2η και την 4η εβδομάδα μετά τον τοκετό. Στο στάδιο αυτό, η προσφορά γάλακτος ρυθμίζεται σύμφωνα με τη ζήτηση του βρέφους για γάλα^{8, 12}. Η ημερήσια πρόσληψη γάλακτος του βρέφους παραμένει σταθερή μεταξύ του 1ου και του 6ου μήνα ζωής του¹³.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- 1 Naveed, M. et al. *Indian J Gastroenterol* 11, 156-158 (1992).
- 2 Scammon, R.E. *Am J Dis Child* 20, 516-538 (1920).
- 3 Neville, M.C. et al. *Am J Clin Nutr* 48, 1375-1386 (1988).
- 4 Saint, L. et al. *Br J Nutr* 52, 87-95 (1984).
- 5 Santoro, W. et al. *J Pediatr* 156, 29-32 (2010).
- 6 Salaria, E.M. et al. *Lancet* 2, 1141-1143 (1978).
- 7 Lawrence, R.A. & Lawrence, R.M. Elsevier Mosby (2011).
- 8 Kent, J.C. et al. *J Obstet Gynecol Neonatal Nurs* 1-8 (2011).
- 9 Schanler, R. et al. *AAP/ACOG* (2006).
- 10 Ballard, O. et al. *Pediatr Clin North Am* 60, 49-74 (2013).
- 11 Zangen, S. et al. *Pediatr Res* 50, 629-632 (2001).
- 12 Kent, J.C. et al. *Pediatrics* 117, e387-e395 (2006).
- 13 Kent, J.C. et al. *Breastfeed Med* 8, 401-407 (2013).